

УВОДНА РАЗМАТРАЊА

1. Предмет научно-истраживачког рада

Предмет овог научно-истраживачког рада се састоји у утврђивању основних обележја фискалне децентрализације, *као система односа у расподели расхода и прихода између појединих нивоа власти, као и начина покривања недостајућих средстава у буџетима територијално-политичких јединица, као нивоа власти унутар једне државе.* У овире теоријских разматрања ћемо размотрити и питање разлога који је оправдавају, њене предности и недостатке, факторе који је пресудно обликују и различите моделе њене манифестације.

У другом делу рада ћемо се осврнути на нормативне оквире фискалне децентрализације у неким европским државама. С тим у вези, неопходно се осврнути на међународне документе који је регулишу, као и систем финансирања Европске уније, којем ће се свака од земаља у транзицији морати прилагодити, уколико претендује на чланство у истој. У овом делу ћемо изложити решења фискалне децентрализације у више европских земаља, с посебним освртом на државе настале на простору бивше Југославије. Такође, упоредно-правни приказ ће пратити и излагање њених ефеката у пракси.

Посебну пажњу ћемо обратити на проблем фискалне децентрализације у Србији. Покушаћемо да укажемо на специфичне факторе који је условљавају и пресудно обликују. Такође, указаћемо на досадашње резултате фискалне децентрализације, уз сагледавање могућности примене неких од проверених решења, прилагођених специфичним карактеристикама и потребама политичког и друштвено-економског система ове земље.

2. Метод научно-истраживачког рада

У овом научно-истраживачком раду ћемо се користити различитим научним методама, како би што прецизније утврдили обележја ове комплексне појаве.

Један од основних метода којим ћемо се користити је социолошки метод. Фискална децентрализација настаје као продукт специфичне констелације друштвених односа. Као таква она је друштвено условљена и обликована сходно структури друштвених односа и процеса унутар једне територијално-политичке заједнице. Путем овог метода ћемо покушати да укажемо на друштвене узроке настанка и развоја фискалне децентрализације.

Правни метод се јавља као други основни метод. Суштину овог рада ће представљати анализа правних норми које регулишу односе у расподели прихода између различитих нивоа власти, унутар једне државе. У оквиру излагања правних решења фискалне децентрализације ћемо се позабавити анализом позитивно-правних норми у земљама које ће бити предмет обраде, указујући истовремено на предности и недостатке таквих решења. Те правне норме су распоређене у различитим правним актима, почев од устава до општих правних аката локалних самоуправа. Стога ћемо се осврнути на специфична уставна решења која су блиско везана са питањем фискалне децентрализације, као и остваривање права локалне самоуправе, као најнижег нивоа власти, да путем својих општих аката регулише јавне приходе.

Упоредно-правни метод ћемо користити како би извршили компарацију између правних решења различитих држава. Предмет компарације ће првенствено бити земље сличних облика државног уређења, сличних економских и друштвено-политичких прилика. Такође, компарацију ћемо извршити и са земљама које су оствариле најбоље резултате у процесу фискалне децентрализације, све у циљу утврђивања најоптималнијег решења и могућности за превазилажење основних проблема овог процеса, посебно имајући у виду проблеме земаља у транзицији.